

Sociální zabezpečení

Nějaký druh důchodu pobírá
více než čtvrtina české populace.

Celkové výdaje na důchody dosáhly v roce 2020 hodnoty 520 mld. Kč, což představovalo 9,1 % hrubého domácího produktu (HDP). Meziroční nárůst výdajů vzhledem k HDP o téměř jeden procentní bod byl kromě absolutního růstu výdajů zapříčiněn také poklesem domácí ekonomiky v souvislosti s pandemií covidu-19. Výdaje na dávky důchodového pojištění tvořily 28,2 % státního rozpočtu. Ke konci roku 2020 pobíralo v Česku některý z důchodů 2 881,4 tisíce osob (bez příslušníků ozbrojených složek), což odpovídalo 26,9 % populace. Přes 2 400 tisíc osob, tedy 83 % ze všech důchodců, pobíralo důchod starobní.

Tři čtvrtiny starobních důchodců pobíraly starobní důchod samostatně a zbylá jedna čtvrtina pobírala starobní důchod zároveň s vdovským či vdoveckým důchodem. V prosinci roku 2020 byla průměrná výše samostatně vyplácených plných starobních důchodů 14 502 Kč.

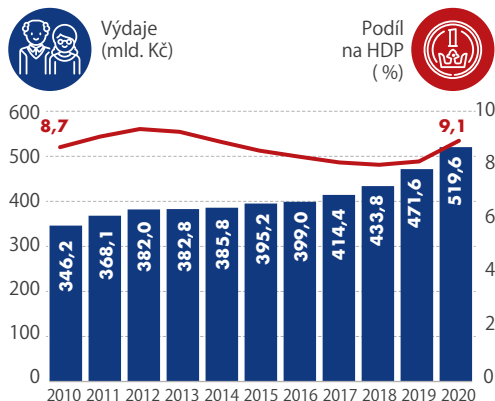
► bit.ly/vdb-socialni-zabezpeceni

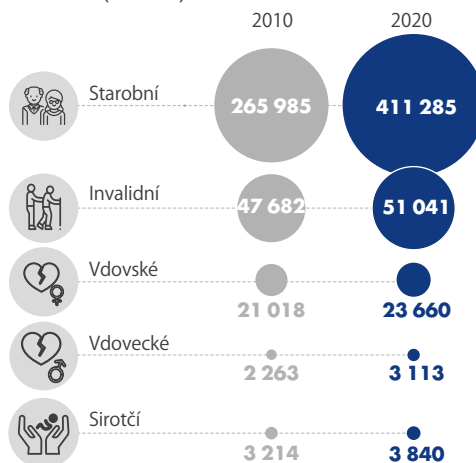
VÝDAJE NA DŮCHODY

Celkové výdaje na důchody v roce 2020 meziročně vzrostly o 10,2 % na rekordních 519,6 miliardy Kč. V prosinci 2020 dosáhl průměrný plný starobní důchod 14 502 Kč a byl tak o 43 % vyšší než v roce 2010.

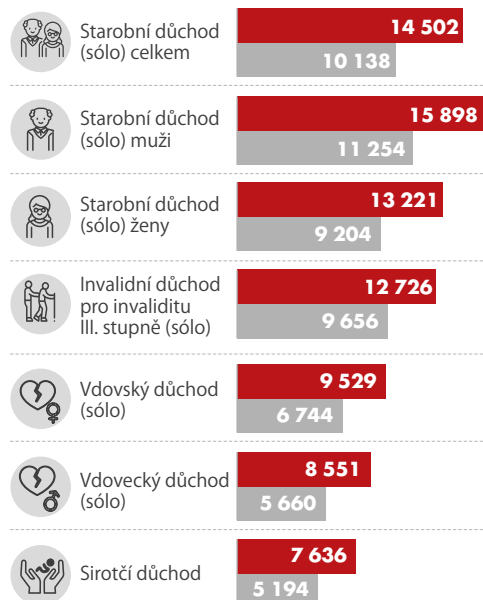
Výdaje na důchody celkem

Výdaje na důchody¹⁾ podle druhu důchodu (mil. Kč)

Průměrná měsíční výše důchodů¹⁾ (Kč v prosinci příslušného roku)

● 2020 ● 2010

Průměrný starobní důchod k průměrné mzdě

	2010	2020
Průměrná mzda (Kč) - hrubá ¹⁾	24 526	36 119
Průměrná mzda (Kč) - čistá ²⁾	18 962	27 347
Relace důchodu ke hrubé mzdě (%)	41,2	40,0
Relace důchodu k čisté mzdě (%)	53,2	52,8

¹⁾ pouze civilní sektor

²⁾ Jako průměrná hrubá mzda je uveden všeobecný vyměřovací základ (§17 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb.) stanovený nař. vlády.

³⁾ Průměrná čistá mzda je průměrná hrubá mzda snížená o daň z příjmu a o pojistné zdravotního a soc. pojištění.

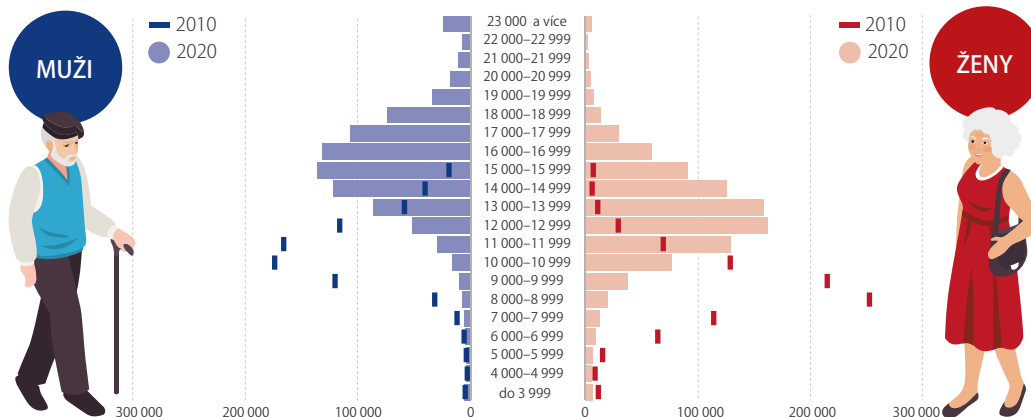
Procentuální poměr starobního důchodu k průměrné čisté mzdě postupně klesá. V roce 2020 dosahoval

52,8 %,
zatímco v roce 1993 to bylo
60,1 %.

STAROBNÍ DŮCHODY A SOCIÁLNÍ SLUŽBY

V Česku pobíralo v roce 2020 starobní důchod celkem 2 400 tis. osob, v roce 2010 to bylo 2 260 tis. osob. V letech 2010 až 2020 se počet míst v domovech pro seniory příliš neměnil, výrazně se ale zvýšila nabídka míst v domovech se zvláštním režimem.

Počet příjemců starobního důchodu (sólo) podle jeho výše (Kč, stav k 31. 12.)

V prosinci 2020 pobíralo plný starobní důchod (bez souběhu s pozůstalostním) celkem

864 tisíc
mužů v průměrné výši

15 898

Kč a

942 tisíc
žen v průměrné výši

13 221
Kč.

Lůžka a neuspokojené žádosti o umístění ve vybraných zařízeních sociálních služeb

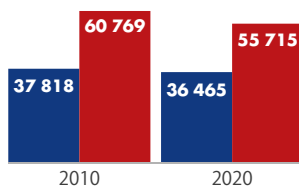
Lůžka v zařízeních sociálních služeb

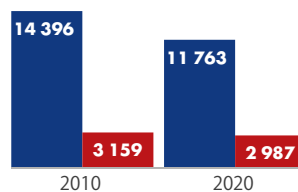
Neuspokojené žádosti o umístění (žadatel může podat i více žádostí)

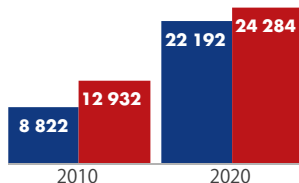
Domovy pro seniory

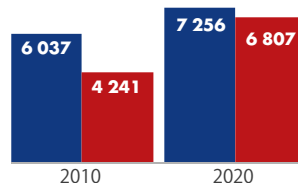
Domovy pro osoby se zdravotním postižením

Domovy se zvláštním režimem

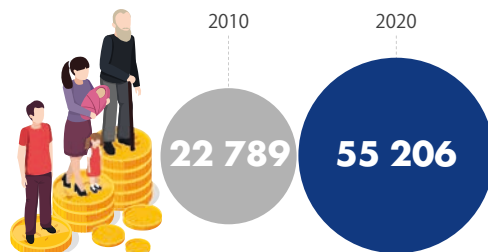
Azylové domy

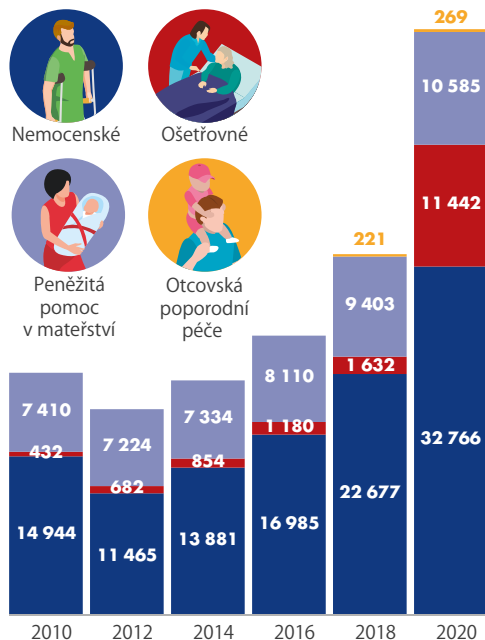
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ A STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA

Výdaje na dávky nemocenského pojištění vzrostly mezi lety 2010 a 2020 z 23 mld. na 55 mld. Kč. Rok 2020 se projevil v rekordních výdajích na nemocenské a ošetřovné. Meziročně vzrostly výdaje na ošetřovné o 9,7 mld. Kč, na nemocenské o 6,1 mld. Kč.

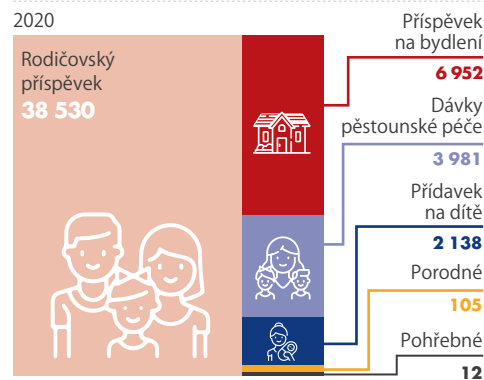
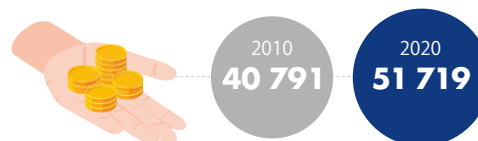
Výdaje na dávky nemocenského pojištění (mil. Kč)

Vybrané dávky nemocenského pojištění (mil. Kč)

Výdaje na dávky státní sociální podpory a péče (mil. Kč)

Výdaje na ošetřovné se v roce 2020 proti roku 2019 navýšily téměř **sedmi-násobně**, především vlivem uzavření škol a jiných zařízení během pandemie covidu-19 a souvisejících legislativních úprav.